Ч. 94. (889). Львів, четвер 25. цвітня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Протест Українців.

З Відня дістаємо з дня 21. цвітня слідуючий комунікат:

„Нині явили ся під проводом Ексцеленції Митрополита ґр. Шептицкого Президії Української Парляментарної Репрезентації і клюбу українських послів Буковини у президента міністрів дра Зайдлера, щоби зложити застережене від імени українського народа Галичини і Буковини, що поза плечима репрезентації укр. народа довершуєтся якісь справки і зарадженя, які стоять в суперечности до заключеного в Берестю литовськім договора з Українською Народньою Републикою, а також проти яких небудь тайних зобовязань, в наслідок яких могло-би бути пресудиковане будуче правно-державне становище східної Галичини.

При тім вказала делеґація на появляючі ся в пресі вісти, що димісія ґр. Черніна наступила в наслідок мирового договора з Україною і що для позискання Поляків веде ся акцію, яка дотикає будучности Холмщини і Галичини.

При сім просила делеґація президента міністрів як шефа правительства подати до відома се застережене також иншим рішаючим чинникам“.

* * *

З сим протестом Найвисшої Народної Репрезентації солідаризує ся цілий український народ в Галичині без ріжниці партий. В послідних часах зайшло богато фактів, які в високій степени занепокоюють Українців так в Галичині як і в державній Україні. Доси ще одна Австро-Угорщина не ратифікувала мирового договору з Україною в тім самім часі, як договір сей ратифіковано вже в Німеччині, Туреччині, Болгарії і Україні.

В Холмщині, окупованій тепер через Австрійські війська, переведено якісь вибори до Ради Стану в Варшаві. Також заводять польські власти свої суди — а се суперечить мировому берестейському договорови і додаткови до сего договору — де уладжене границі між Україною а будучою Польщею полишає ся спеціяльній на се комісії.

Військову поміч Україні проти большевиків і в ціли запровадженя ладу на Україні, щоби звідтам дістати потрібного хліба і сирівцю, уважають в Австрії за звичайну окупацію. Ріжні покликані і непокликані чинники засипують австрійські власти ріжними меморіялами і справозданями про Україну, а всі вони стремлять до сеї цілі, щоби знищити українську державу.

В польській пресі мировий договір з Україною не називає ся инакше як фікцією, взиває ся правительство до проголошеня окупації України і заведеня там своєї адміністрації, та усуненя земельної реформи на Україні. Краківський дідичівський орґан „Czas“ підшептує прямо „окупаційним“ властям, щоби розіґнати Укр. Центр. Раду.

Польські політики тягнуть всіми силами Австрію, щоби вона повела супроти України ту саму політику, яку вела історична Польща. Ми добре розуміємо тяжке положене України, але не радимо Австрії використовувати сего становиска і повтаряти польські експерименти з Україною. Хоч Україна зараз слаба, хоч держава ще не зовсім зорґанізована — то все таки стан сей мусить колись скінчити ся

Поляки між собою сего не скривають і тішать ся, що ведуть короткозорих австрійських політиків на авантуру, з якої сподіють ся витягнути для себе користи.

Про окупацію України нехай навіть на хвилину не подумає Австрія, бо народи Австрії цілком не згодять ся удержувати міліонової окупаційної армії на Україні для забаганок польської шляхти. Наші посли в парляменті мусять всіми силами домагати ся, щоби заключений мировий договір чесно додержано, щоби його як найскорше ратифіковано і щоби як найскорше виофано наші війська з України. Як Поляки мають відвагу свою волю переперти проти волї Німеччини, України, Туреччини, Болгарії і народів Австрії, то най виступають війною проти України, най ломлять договори, які заключили чужі їм народи і держави. Українці ані в Галичині, ні в державній Україні ніколи не бояли ся і не побоять ся польських авантурників.

На Україні.

Аґітація проти України.

„Lemberger Zeitung“ доносить з Київа: В послідних часах розпочато сильну аґітацію в київській і одеській пресі проти центральних держав. „Нова Рада“ подає, що в Київі ширять ся мнимі відписи тайних донесень австро-угорських і німецьких представників, в котрих відмовляє ся Україні здібности на самостійний бут. Російсько-подільський союз „Красная Точка“ закликує селян Поділя до утвореня боєвих відділів проти Німців, Українців, Поляків і Жидів. Провід мають взяти російські офіцири. Русофільська преса уважає за велику недостачу сю обставину, що доси ще Австро-угорщина не ратифікувала мирового договору. Одна київська часопись доносить навіть що має ся арештувати Українську Центральну Раду в наслідок окупації України. Польська шляхта мала запропонувати Австро-Угорщині щоби вона на стало окупувала Поділє. Австро-угорські офіцири в Черчу мають стояти в зносинах з російськими монархістами.

Правительство хоче енерґічно виступити проти сеї аґітації. Воно замкнуло вже ворожі часописи в Одесі.

Розоружене польських війсь,

„Lemb. Zg“. доносить з Київа, що польський еґзекутивний комітет запротестував в Центральній Раді проти плянового розоруженя польських військ через селян і „вільних козаків“. Український міністер війни заявив в Раді що він видав розказ розоруженя польських військ і приказ сей буде безуслівно виконаний.

Польські конференції о українську землю.

З Відня доносять нам: Від кількох днів ведуть ся тут тайні переговори між польськими політиками, австрійським правительством і бароном Буріяном.

В переговорах посередничить міністер без теки Твардовський і посол ґраф Адам Тарновський. Комунікати з тих переговорів говорять що Поляки в ультимативній формі ставлять домагане утвореня независимої Польщі, прилученя до неї Холмщини і Підляшя і не діленя Галичини. Як Австрія виповнить ті домаганя, тоді Поляки змінять своє становище супроти правительства і остаточно буде можна розвязати польську справу в дусі австро-польської орієнтації.

До українсько-російських мирових переговорів.

Київ, 23 цвітня (Ткб.) Українське правительство в ноті до російського правительства визначило як місце переговорів місто Курск. Українські делеґати мали там прибути 21. цвітня.

В ноті просить ся, щоби не переслідувано Українців, які живуть в Великоросії; щоби мужів довіря, яких виберуть українські Кольонії, уважати за конзулів Укр. Нар. Републики; щоби не заборонювало ся на поворот домів українським горожанам і щоби могли виходити українські часописи і книжки.

Перед відступом Анґлійців.

Берлін, 23 цвітня. „Voss. Ztg“ доносить з Женеви: Француська преса приготовлює публіку на нові поважні несподіванки. Звістки дотикають постанов, які принято в пятницю в присутности Клєманса в головній кватирі — де між иншим вирішено знищити копальні вугля коло Ветін і Бріе. Стало загально звісним, що в великій кватирі приготовляють ся до загального відвороту, щоби дати свободу ґенералови Фошови до розпочатя протинаступу.

Перед новим ударом.

Берлін, 23. цвітня. „Tag“ пише: Малі перерви в нашій офензиві не означають нічого инакшого, як приготоване ся до нового удару. Неприятель навіть не підозріває, де сей удар наступить.

200 дивізій.

Ціріх, 23 цвітня. Кореспондент Гаваса доносить зі західного фронту, що Німці зібрали там 200 дивізій. З них 120 боєві. Ще ніколи в історії воєн не случило ся, щоби якась воююча сторона сконцентрувала на одним воєннім тереня так велику силу війська.

Некорисне положене антанти.

Роттердам, 23 цвітня. „Daily Chronicle“ доносить, що, як здае ся, приготовлюе ся остаточне вирішене. Положене антанти е некорисне.

Перед бурею.

Берлін, 23 цвітня. (Урядово). На всїх полях битви ограничають ся боеві чинности до артилерійської перестрілки і місцевих приступів піхоти.

Анґлійська піхота проявляла живу дїяльність між Лян і Альбер. Всюди ми відбили розслідчі патрулї, які старали ся підійти під наші становиска.

Надармо намагав ся неприятель при помочи великих сил відбити терен коло лїса Авелї і по обох сторонах дороги Безенкур-Авелї. Підчас часто повтаряючих ся неприятельських приступів, взяли ми полонених.

На прочих фронтах нїчого нового.

Вечером. На полях битви нїчого нового.

Італійцї в Флямандії.

Женева, 23. цвітня. „Petit Journal“ доносить: В понеділок рано вступили перші італійські війська на французьку землю. Часть вояків перевезено через Париж.

Зазив Австрійцїв до офензиви.

Берлін, 23. цвітня. (Ткб). Підчас дебат в німецьким парляментї зажадав соціяльно-дімократичний посол Носке, щоби через відповідні зарядженя союзників проявлено практично едність фронту від північного моря аж по Ізонцо.

Посол Міллер-Майнінґен піддержав домаганя посла Носке і заявив, що тепер саме е відповідна пора, щоби Австрія розпочала офензиву на італійськім фронтї.

Смерть летуна Ріхтгофена.

Анґлійські і німецькі справоздаля ствержають, що згинув летун Ріхтгофен, який в воздушних боях знищив більше вісїмдесяти неприятельських лїтаків. Анґлійцї справили німецькому летунови парадний похорон. За домовиною поступав відділ королївської компанії летунів. Ріхтгофена похоронено на кладбищи недалеко того місця, де він упав.

Нові реквізиції.

Кореспонденційне бюро принесло нам з Відня нову несподїванку. Міністерство зарядило свіжі реквізиції припасів збіжа у селянського населеня.

„Заосмотрене в хлїб і муку (длятого, що скількість, яку в дорозї закупна в краю можна добути, е дуже мала, а також румунські припаси збіжа вже майже вичерпані), стрінуло на такі трудности — доносить урядовий комунікат — що аж до приходу посилок з України, на котрі можна числити доперва при кінци мая с. р., мусить видати зарядженя, що уможливляють побір припасів збіжа краевої продукції, конечних для заосмотреня загалу. Розпорядок цїлого кабінету уповновласнюе правительство, в рамах крайної конечности, побирати потрібну скількість збіжа і муки для заосмотреня населеня в хлїб і муку, хоч би навіть через те після доси обовязуючих приписів мало зменшити ся припаси, полишені дотепер рільникам“.

Отсю нову реквізицію оправдуе правительство тим, що міське населене гине з голоду, а рільники мають збіжа і муки більше, як їм потрібно. Правительство відкликуеть ся до горожанської совісти сільського населеня і прирікае, що реквіроване збіже буде рільникам звернене з припасів, які прийдуть з України. Се тільки тимчасова позичка. За реквіровані припаси буде платити ся висша цїна, як звичайно. (За пшеницю і жито буде платити ся додатку 15 к, за ячмінь 13, за кукурудзу 12 к, від одного сотнера).

До отсього урядового комунікату мусимо додати від себе кілька заміток.

Що бідне населене по містах голодуе, се правда, але правда також і се, що й селяни в добрі не купають ся. Не слїд забувати, що рільник кромі жмені збіжа, мішка бараболь і кількох яець, не мае тепер абсолютно нїчого иншого. В містї можна зате дістати богато таких поживних артикулів, яких селянинови годї добути. Не без рації отже признано давнїйше на голову сільського населеня більшу скількість муки, чим по містах. Коли ж тепер зрівняеть ся селянина з міщанином, то селянинови прийдеть ся вже хиба не голодувати, а просто з голоду гинути.

При видаваню нового реквізиційного розпорядку повинно було правительство зробити виїмок що до східної Галичини. Східна Галичина була до недавна ще тереном війни. По ній переходили свої і чужі війська не раз і не два, і винищили її так, як гірше хиба й неможливо. Населене східної Галичини було евакуоване, тепер почасти повернуло вже до своїх загород, але якими їх застало? Чи могло воно вже знов розгосподарити ся як слїд?

А в кінци що найважнїйше. Ніодин край в Австрії не мае такої адмінїстрації, як східна Галичина. Ся галицька адмінїстрація здерла вже нашого селянина так, перевела попередні реквізиції в такий спосіб, що більше щонебудь видусити від него абсолютно не можливо.

Тож наше парляментарне заступництво повинно постарати ся, щоби східна Галичина була рішучо виключена. Може мають ще селяни яку надвишку збіжа на Угорщинї, на Моравах, в Чехах, можливо і в західній Галичинї, але між українським селянством того збіжа чи муки годї буде знайти. Наш селянин вже доволї надавав ся, вже доволї поніс жертв для Австрії на більше його не стати.

Памяти барона Ґавча.

В передостаннїм числї донесли ми вже коротко про смерть барона Павла Ґавча. Покійний заслугуе на те, щоби про него сказати дещо більше.

Барон Павло Ґавч-Франкентурн уродив ся 25. лютого 1851 р. В трийцятїм роцї житя став він директором терезіянської академії і радником двора, а в чотири лїта пізнїйше

Із новин нашої лїтератури.

(„Рубають лїс“, повість в двох томах Антона Крушельницького. Накладом українського видавничого Товариства „Книжка“. З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка).

Рубають лїс! Василь Руснак на спілку з мужиками. Він їздив на господарський курс до Милованя, а як вернув звідти, приніс у село нову думку: визволювати ся із жидівських і лихварських сїтий при помочи спілки. Молодий ідейний парубок, син найбільшого в селї дукаря, приносить у нещасне, жидівською лихвою опутане, гірське село над Черемошем нові кличі, нові смілі думки. Завязуе „Січ“, основуе крамницю і задумуе велике, нечуване дїло: визволити із жидівських і лихварських пут рідне село при підмозї хлопської кооперативи. Задумуе хоронити односелян перед визиском ріжнородних спекулянтів і завдяки невсипущій, постійній працї і рідкій — як хотїв би і впевняе нас автор — силї власної волї переводить задумане дїло...

От і ідея повісти.

Автор зібрав і увязав усю акцію повісти в тїсних межах гірського села, замкнув ся серед гірських шпилїв і срібних филь Черемошу й у аналїзї й обсервації гуцульського села пірнув аж на дно. Цікавим оком заглядае під стрїхи гуцульських хат; враз із ними блукае по цариска́х, полонинах і бутинах, враз із ними слухае могутньої таемної мови смерекового лїса, осїнного вітру, враз із ними сумуе й горюе, радїе й болїе і пильно вслухуеть ся у гомін їх мови...

І тут уся сила і весь чар повісти. Не у самій фабулї, може навіть не в ідеї, а у глибокій аналїзі щоденного мужицького животїня, у всесторонній і вірній обсервації ряду типів і характерів. Автор глядить поважно на свое завдане. Хоче нам дати у цїлости і подробицях викінчений, завершений малюнок гуцульського села. Боротьба сільських дукарів, що з давен давна на власну руку й на власну кишеню рубали лїси, із Василевою спілкою, жидівська експльоатація мужицьких сил, — душевні терпіня Василя, що у своїх змаганях на кождому кроцї надибуе що раз то нові перепони, що мусить зносити важкі наслїдки гнїву рідного батька, завзятого ворога спілки, глядїти, як вирывають йому із рук любу дївчину, Марійку і — що найтяжше — стрічати ся з докорами товаришів, — малюнки родинного житя, домашнього побуту, сільських робіт, щоденних турбот і клопотів, сплетень, вірувань і забобонів — все те сплїтаеть ся разом на одну стрійну, викінчену цїлість, що відзеркалюе дїйсне житє.

Все те розказуе автор епічним почерком. Не спішить ся.

Залюбки задержуеть ся при поодиноких ситуаціях, о скільки вони подають йому нагоду до викінченя у всїх тонкостях і подробицях характеристики одної із дїлаючих осіб.

Для ілюстрації нехай послужить примір: „Ніс сїно вже для останної корови. Його маржина така навчена, що покаже ся він на царинцї, всї корови біжуть за ним на перегони. Постають коло оденка, і одна то друга, то всї нараз починають ревіти. Він крикне на них, але в души радий, що чуе сей милий голос. Бере на вили сїна і несе на найдальше леговище. За ним біжать ізнов корови одна за одною. Він кидае сїно на землю. Зараз стае там одна корова і починае їсти хапчиво. Сїно щезае великими пластами в її бездонних челюстях. Тимчасом инші корови йдуть знов шнурком за Іваном до оденка. Жують і гонять за пластинкою сїна. І знов стае на свое місце друга корова, далї третя, четверта, доки не дістане остання. А такі вони чемні, що нї одна не стае їсти на леговищи другої; кожда знае свое місце, кожда чекае на свою чергу. — От, уже остання корова дістала свою вечерю і Іван станув та роззирае своїм господарським оком, чи не скривдив котрої. Нї... Він щирий для всїх однаково. Найкраще знае по тім, що ледви скінчать їсти, зараз лягають і румегають спокійно, доки їх не прийде Параска доїти. — От уже Багруша облизуеть ся, проковтнувши останний пласт сїнця. Роззираеть ся на всї боки, простягае шию, ще раз обнюхала цїлу давань, чи не остало де стебельця сїна — нема. Постояла хвилину, клякла на передні ноги, потім присїла на заднї, підклала їх під себе і застогнала, як би по великому трудї. Зараз в її слїди пішла Тисуля. Вона четверта з ряду дістала сїна, а диви, вже перебігла Красулю і Зорину. Така якась спритна, що глядди видивувати ся. Як би не те, був би збув її.

І відродила ся від инших — така дїйна. У всїх рісницї білі, червені, у неї чорні. І через те очи видають ся такі великі, аж чудно.

А вже якою теличкою обдарувала його отсе в друге. Темножовта, з вузкою білою смужкою на хребтї. Така волохата, а голова широка. Від сеї Тисулї не продав би телички нї за які гроші. Приходив якось Мотьо і давав сїмдесять банок за торішню. „Аби ти й сотце менї наставив — не возьму!“

міністром просвіти. Другий раз міністом просвіти був за ґр. Баденія. Відтак через пять місяців був президентом міністрів. В 1899 р. іменовано його президентом найвисшої обрахункової палати. В 1904 р. став барон Ґавч президентом міністрів. Третий раз проводив Ґавч ґабінетови в 1911 р.

Барон Павло Ґавч належав до тих рідких австрійських політиків, що відзначають ся не тільки знанєм обставин, але й совістю.

До Українців відносив ся завсїгди прихильно. Коли в 80 роках Поляки не хотїли призволити на отворене української ґімназії в Тернополи, покійний не питаючи їх згоди, мінїстеріяльним розпорядком зарядив отворене сеї середної школи.

В часї переводженя виборчої реформи до парляменту, барон Ґавч признав був Українцям 33 процент. За се обурювали ся на нього Поляки. Тодї сказав він до них памятні слова: „Вам добро за те (заслуги для династії) заплачено". Задля сеї „образи" Поляків мусїв покійний тоді уступити з президентури.

Голос розпуки.

(Допись).

Від о. Івана Кипріяна пароха Немирова, дістаємо таку допись:

З Любичи-Князів, присілку Колайців, я одержав таке письмо, писане 17 с. м.:

„Просимо Отця Духовного: ми би хотїли просьбу зробити з ужалїнєм на наших війтів і комітетів. Перепрашаємо Отця Духовного, що так докладно не знаємо написати. Як знаємо так пишемо.

Забирали нам ядним зерно, бульби — більше, ніж вони давали. В додатку ще богато гроший пощезало, а коли платили, то мало. Ми тепер мусимо купувати і чотири рази більше платити; і то ще не хочуть нам продати — волять жидови. Карток на меливо до млина нам не дають, а жорна нам забрали. Тай ті карти на меливо, що ми їх дістаємо, то так мало зерна приписують молоти, що ми не маємо чим виживити ся. Їх то не обходить, бо вони мелють, кілько хочуть. Богато нас таких, що не маємо що везти до млина. — Забирають нам худобу, свинї для жидів, різників і ґінців, а від своєї родини нїчо не беруть і самі не дають. Жиди, різники і ґінці за півдармо від нас видирають. Просьб на колене свиний не дають, а самі колють, кілько хочуть. — З громадського лїса не давали і не дають жадного матеріялу на відбудову попалених господарств; навіть забороняють назбирати патиків, щоби їсти зварити. Страшно нас карають за той патик, що бідна жінка назбирала зварити юшку; а та бідна жінка не в силї купити собі дров. — Богато маємо воєнних шкід; вже щось сотки раз казали нам списувати, але жадного відшкодованя не дістали доси. — Карток на цукор нам рідко давали, а коли давали, то по одній картцї, найбільше по дві, хоч-би і десятеро челяди в хатї. Ми хотїли до старости жалувати ся, чому нам так мало карток на цукор дають, а в старостві повіли нам, що ми маємо призначено на кожду душу по одній картції. Війти то все зїли! Вони мають подостатком цукру, а бідним жінкам, що навіть не мають коров, карток на цукор не дають. — В Князївській читальни тримають собі такого хруня, що для них має горівку і ковбаси, а для нас нас навіть марної сопи не тримають. Ми вже давно хотїли того хруня з читальні викинути, бо наш Отець Духовний не має де мешкати, але все на дармо через наших війтів і комітети. Вони волять горівку, ніж слово боже. От такі ми кривди маємо. Всїх кривд навіть годї списати!

Тілько говорить письмо! Від себе додаю, що я списав і дальше списую від кождої громади і від кождого чоловіка — чи мужчина чи жінки — жалї на кривди, які зазнав і зазнає наш нарід через примусову роботизну, реквізиції та инші зобовязаня, як також о поборах воєнних причинків і инших домаганях на свою сторону і мушу заявити, що великий жах проймає мою душу, коли бачу, що ні ширина моря, ні його глибина, не може дорівнати ся сумі тих кривд! Українська інтелїґенціє! Спасай свій нарід!

Іван Кипріян,
парох в Немирові.

Памяти заслуженого педаґоґа.

Память щирих і заслужених тружеників для народної справи не минає безслїдно. Вдячна суспільність здвигає їм величаві намятники, основує інституції і фондації звязані з їх іменем. Наша суспільність уміє шанувати память своїх заслужених мужів, та неодин з наших передових робітників, з яких богато за час воєнного лихолїтя перед часом спочило вічним сном, чекає ще своєї черги — вшанованя їх памяти зі сторони суспільности.

До них належить і померший дня 4-го мая 1915-го року б. п. Людвик Сальо, що як професор учительської семинарії, коломийської і львівської української ґімназії, як містоголова товариства „Учительська Громада" і „Краєвого Шкільного Союза", провідник і педаґоґічний опікун наших приватних середних шкіл, що так гарно розвивали ся, вложив богато щирої і умілої працї у велике і важне діло народної школи і по батьківськи опікував ся долею нашої молодїжи, для котрої, як і для своїх товаришів, був взором почутя і точности в повненю обовязку і взором чистого незломного характеру...

Бажаючи достойно вшанувати память знаменитого і правого педаґоґа і щирого народного труженика і рівночасно придбати нову лепту для збільшеня фондів опіки і помочи для нашої учачої ся молодїжи, підписані свідки і товариші працї Покійного приступають до основаня стипендійного запомогово фонду імени б. п. Людвика Саля, з якого в роковини його смерти будуть побирати відповідні запомоги пильні і потребуючі ученики наших ґімназій, в першій мірі львівської і коломийської, і відзивають ся до Вп. Загалу, а передовсім до Вп. Товаришів і учеників б. п. Людвика Саля, до тих, що цінили свого учителя і дорогі ідеї, які він защіплював в їх молоді серця, до тих, що знаходили у нього нераз помічну руку і батьківську пораду, з уклінною просьбою: щоби ласкавими датками причинили ся до збільшеня запомогового фонду імени Покійного до відповідної висоти.

Датки просимо посилати на вкладкову книжочку Товариства взаїмного кредиту „Днїстер" число 11.330, або на руки Вп. Стефана Федева, професора Філії ц. к. академічної ґімназії у Львові, ул. Рутовського 22.

Малими лептами поможемо неодному бідному і пильному ученикови і покладемо тревалий памятник Праведникови.

У Львові, в цвітни 1918.

Юл. Романчук, Н. Кивелюк, Сид. Громницький, о. Ал. Стефанович, др. Ост. Макарушка, др. Гр. Наливайко, А. Дольницький, Ник. Даниш, Ст. Федев, А. Турчин, Юл. Стефанович.

НОВИНКИ.

— Загальний обовязок працї. В Воєнній комісії вибрано на внесене посла Зайца підкомісію в цїли випрацьованя законопроєкту про обовязок помічної служби на місце правительственного предложеня про загальний обовязок працї підчас війни. На референта вибрано пос. Гумера, на кореферента пос. Зайца.

— Бісові души. В цїлій Росії іде борба між большевиками і анархістами. В Москві напали анархісти на автомобіль американського Червоного Хреста і заняли його. Після сего арештовано кількох анархістів. Їх товариші на свободї домагали ся освободженя арештованих і грозили повстанєм. Большевицьке правительство випередило анархістів і розказало здобути дім, де вони перебували. При здобуваню дому ужито навіть гармат. Убито при тім 50 людий, а ранено около 500.

— Обжаловане проти бувшого царя. Представитель революційного суду предложив радї народних комісарів слїдчі матеріяли проти Николая Романова. Його обвиняє ся о нарушене конституції і затвердженє цїлого ряду полїтичних присудів. Йому вміняє ся також в вину, що він розпочав світову війну, в якій згинуло тілько міліонів людий.

У тім самім тонї автор ще й дальше розводить ся над прикметами поодиноких коров Івана Руснака; з такою самою тонкостю й дрібничковостю письменника-реаліста, як при описї годованя маржини, спиняєть ся в тім таки самім розділї при описї подою. Із ріжних боків приглядаєть ся житю своїх Гуцулів, використовує кожду нагоду на те, щоб і з ріжних боків завершити характеристику ділаючих осіб. А є їх цїлий ряд.

І так висувають ся передовсім наперед кріпкі, сильні, кремезні постати сільських дукарів, Івана Руснака і Танасія, — скриті у собі, вперті, честилюбні, тверді мужицькі натури. Характеристика обох постатий вдатна, зокрема Танасія до кінця косеквентно, без несподіванок, переведена.

За те менче вдатною, бо ледви чи заобсельвованою, вважав би я постать головного героя повісти, Василя Руснака. Є у него моменти незвичайної, дивної слабости і безрадности. А коли наміри його й здійснюють ся, коли і спілка щасливо доводить випруб бутину до кінця і Марічка кінець кінцем стає його подругою, то все те треба приписати радше щасливому і ненадійному збігови обставин, як заслузї Василя, його енерґії й інтензивности його волї.

Натомісць дуже гарною, сильно поетичною, хоч ніяк не відірваною від житя, а навпаки глубоко житєвою являєть ся у повісти постать старого Юри Василишюка. Буйна природа Гуцула, викохана шумом вікових лїсів, овіяна подувом полонинних вітрів, напоєна казкою срібних филь Черемошу, нидїє і гине на чужій... жидівській службі.

Володимир Родзикевич.

(Конець буде).

— **Будучі патріоти.** Варшава має свою сензацію. Трех надійних молодців з найвисшої польської аристократії, ученики 6 кл. гімн. пустили ся на бандитів. Вони від давна непокоїли варшавську публику своїми петардами, які підкладали на шини трамваю і які при вибуху спричинювали паніку і замішане на утіху і користь молодців. Недавно сему підчас експльозії петарди, розбили шляхотні бандити виставу в одній конторі виміни і стягнули з вікна 2000 марок. Гроший сих ужили на їзду фіякрами, на куплене собі елеґанцких убрань і черевиків, на цукорки і напитки, на забаву з дівчатами. І були-би так довго ще петардували молодці — аж були-би виросли на чесних патріотів — як-би сему не перешкодив случай. А саме одна дівчинка їх приятелька, розгнівалась на молодців за се, що вони не купили її обіцаних черевичок і заденунціювала їх в поліції.

— **Ліцитації військових коний в области львівської Команди військової в місяци маю,** „Сільський Господар“ комунікує:

Ліцитації вибракованих військових коний, здібних до рільничих робіт, відбудуть ся в протягу місяця мая у Львові з днях 4, і 31. (касарня трену, ул. Бальонова ч. 7); в Тернополи дня 4. і 27. (кінська торговиця); в Рогатині дня 7. і 26. (кінська торговиця); в Станиславові дня 8. і 25. (кінська торговиця); в Коломиї дня 9. і 22. (стація жеребців); в Чернівцях дня 10. і 33. (кінська торговиця).

До ліцитації можуть ставати лишень рільники, які потребують коний до ужитку у власнім господарстві. Виключені є гандлярі і посередники. Право стати до ліцитації набуває ся на основі леґітимації, яку видають рільникам їх Старостива (після приналежности) згл. ц. і к. рільничі Експозитури.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 25-го цвітня 1918.

Нині: 25-го цвітня: греко-кат.: Василя преп., римо-кат.: Марка еп.

Завтра: 26-го цвітня: греко-кат.: Артемона, Клета і Мар.

Укр. Нар. Театр дир. К. Рубчакова Львів, саля „Тов. ім. М. Лисенка“. Субота, дня 27/4 1918 Безталанна драма на 5 дій К.. Карого. Неділя, дня 28/4 1918 Циганка Аза драма на 5 дій К. Галясевича. Початок пів до 8 вечером. 545 1—2

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

Від нинішнього дня адміністрація нашої часописі находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

З нинішним днем появила ся заходом Редакційного Комітету

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	У Львові:	В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ піврокy	22·— „	28·— „	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьрокy	12·— „	15·— „	В инчих державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Гольдмана, Львів Сикстуська 19.

